

Prof. dr hab. Lidia Kasarekło
Zakład Sinologii
Wydział Kultur Azji i Afryki
Uniwersytet Warszawski
ul. Hoża 69
00-681 Warszawa
tel + 48 22 55 24 229

Recenzja rozprawy doktorskiej

Pana magistra Piotra Machajka, ” The world in China, China in the world: Decoding relations between World Literature and literature in Mainland China in the 21st century przygotowanej pod kierunkiem naukowym pana dr hab. Marcina Jacoby, prof. ucz. SWPS

Recenzja w postępowaniu o nadanie panu magistrowi Piotrowi Machajkowi stopnia doktora w dziedzinie: nauki humanistyczne, dyscyplina literaturoznawstwo sporządzona na wniosek Rady Naukowej Instytutu Nauk Humanistycznych Uniwersytetu SWPS, przyjęty na posiedzeniu w dniu 30 marca 2026

Przedstawiona mi do recenzji praca doktorska mgr Piotra Machajka ” **The world in China, China in the world: Decoding relations between World Literature and literature in Mainland China in the 21st century**” reprezentuje model rozprawy , złożonej z odrębnych artykułów, które reprezentują dotychczasowy dorobek badawczy . Nie jest on nadmiernie obszerny, ale w zupełności spełnia wymogi jakości oraz ilości stawiane rozprawom doktorskim.

Niejednolity charakter całości wynika z różnorodności dziesięciu tekstów, które poprzedzają podziękowania, wstęp i abstrakty napisane w j. polskim i angielskim . Zasadnicza część merytoryczna składa się z ośmiu artykułów w języku angielskim i dwóch w języku polskim . Wprawdzie wiąże je tematyka literaturoznawcza to jednak spełniają one odmienne wymogi, założenia ,specyfikę i rodzaj badań preferowany przez czasopisma naukowe, w których zostały opublikowane w latach 2023-25 lub zatwierdzone do druku w 2026.

Z tego względu należy wydzielić z całości 4 grupy tekstów Jednocześnie muszę zastrzec, że

tak uproszczona klasyfikacja ma wyłącznie charakter porządkujący całość merytorycznego materiału.

Pierwsza grupa obejmuje trzy artykuły, moim zdaniem najcenniejsze z punktu widzenia dojrzałości i wiedzy badawczej Doktoranta. Są to :

- Multipolar community with a shared future: A review on World Literature discourse in China [2025, *Framing, Interpretation, and Misinterpretation: Examples from Asia and Asian Diasporas*. Olomouc Asian Studies. Vol. 4.]
- What is happening to the ‘Chinese school’ of comparative literature? Comparatist approach countered by World Literature discourse [2025, *Porta Orientalis 3: Orient w badaniach młodych naukowców*]
- Transcend civilizations: on Chinese new literary theory enriching World Literature Studies [2025 *Chinese Literature & World Literature*, no. 2]

Drugą grupą to dwa teksty przeglądowe w języku polskim , przyjęte do publikacji w *Przeglądzie Orientalistycznym* :

- Pojęcie literatury światowej w Chinach. Zarys historyczny oraz tendencje współczesne.
- Co po kompleksie noblowskim? Nowe kierunki literatury chińskiej w kontekście literatury światowej.

Trzecią grupę stanowią dwa artykuły napisane przy udziale drugiego badacza:

- Machajek, P., Świątczak- Borowy. M., Li Zehou’s Ideas on Chinese Modernity Revisited Possible Applications of *Xi ti Zhong yong*. [2025 *Asian Studies*, 12(2)]
- Jacoby, M., Machajek P., Pessoptimist About China’s Future: Scientific Progress and Social Harmony in *Hospital* by Han Song and *Nova* by Cao Fei. [2026 przyjęte do ruku *Journal of Current Chinese Affairs*, 2026. <https://doi.org/10.1177/1881026251413255>]

Czwarta grupa zawiera trzy artykuły sygnowane przez wielu autorów , którzy uczestniczyli w realizacji grantu China Horizons: Dealing With A Resurgent China (DWARC) [Horizon Europe nr 101061700 (konkurs HORIZON-CL2-2021-TRANSFORMATIONS-01-07)]. Oba opatrzone informacją (policy brief) + Research Notes]

- Jacoby, M., Gryszkiewicz, A., Machajek P., Reismüller, F., Two sides of the mirror: Contesting Social Orders with Chinese Art Heterotopias [2025. *Cogent Arts & Humanities*, 12.1 2566271. <https://doi.org/10.1080/23311983.2025.2566271>]

- Jacoby, M., Gryszkiewicz, A., Machajek P., Reismüller, F., Not all happy: Voices of social critique in contemporary Chinese culture , [2024 Repozytorium Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14499340>]
- Jacoby, M., Gryszkiewicz, A., Ilczuk, D., Kamińska, T., Machajek P., Reismüller, F., Cooperation with the Chinese cultural sector in times of growing uncertainties (policy brief) [2023 Repozytorium Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10019950>]

Z formalnego punktu widzenia artykuły zbiorowe niestety mniej znaczą w ocenie dorobku. Napisane we współpracy, wprawdzie dowodzą cenionej dzisiaj zdolności do pracy w większym zespole badawczym, to jednak w ograniczonym stopniu wypełniają zalecenia Art. 13 ustawy stwierdzającej, że rozprawa doktorska „powinna wykazywać umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej”. Uwaga ta odnosi się przede wszystkim do artykułów z 4 grupy, co upoważnia mnie do ważenia lub pomijania oceny tekstów niejednoznacznie (bo tylko w części) samodzielnych. Oczywiście to nie oznacza, że teksty raczej o charakterze przeglądowym i częściowo interdyscyplinarnym nie zasługują na uwagę. Są pomysłowe, czytelnie skonstruowane , a przede wszystkim cenne z racji dostrzegania przez Doktoranta ważnych zjawisk na mapie współczesnej kultury Chin .

Biorąc pod uwagę charakter dysertacji wybór tytułu w polskojęzycznym brzmieniu „Świat w Chinach, Chiny w świecie: Analiza relacji między literaturą światową a literaturą chińską w XXI wieku” należy traktować jako próbę spięcia podejmowanej problematyki w wymienionych powyżej artykułach. Najogólniej rzecz ujmując dotyczą one dyskursu literaturoznawczego w Chinach XXI wieku , który ogniskuje się wokół zagadnienia związku literatury światowej z literatura chińską . Stanowi on niejako rdzeń badawczy, wokół którego zaplatają się wielowymiarowe pytania, aspekty, ujęcia, metody i modele. Autor dosyć lapidarnie definiuje swój projekt jako „próbę twórczego podejścia do pojęcia literatury światowej i odczytania ostatnich trzech dekad dyskursu literackiego i krytycznoliterackiego w Chinach podług różnych interpretacji zagadnienia”. Wprawdzie możemy tu raczej mówić o samodzielnym niż twórczym podejściu, to niewątpliwie cel badawczy został osiągnięty. Zwłaszcza, jeśli ocenia się go w kontekście deklarowanej we wstępie (dysertacji) analizy, prowadzonej „w świetle rozwijających się studiów nad literaturą światową”. Szeroka refleksja teoretyczna , rozumienie pojęć i stanowisk wielu badaczy podporządkowane są próbie ustalenia relacji pomiędzy Chinami i światem w krytycznoliterackim sporze na temat miejsca literatury. Na

tak zakreślonym polu badawczym Autor z dużą swobodą porusza się relacjonując teorie, zjawiska, współzależności, argumentacje oraz opinie najważniejszych krytyków . Dla uzasadnienia swojego wyboru Doktorant przedstawia trzy obszary braków , które uzupełniają jego teksty. Błyskotliwie nazywa je lukami kontekstu, teorii i wiedzy. Bardzo dobra znajomość literatury przedmiotu, wykazana w tekście artykułów oraz bogatej bibliografii zasługuje na wyjątkową pochwałę. Dzięki metodologicznej sprawności, rozpoznaniu wielości teorii i debat wokół literatury światowej , przede wszystkim jednak dzięki starannej analizie dziesiątków tekstów chińskojęzycznych Doktorant formułuje ważne wnioski o „repozycjonowaniu Chin”. Uznając je jako finalną tezę , udowodnieniu której posłużyły kolejne artykuły , trzeba podkreślić znaczenie wyboru problematyki, należącej niegdyś wyłącznie do literaturoznawstwa porównawczego i jak dotąd nie podejmowanej kompleksowo przez polskich sinologów.

Szczególną wartość pracy upatruję w świadomości i wiedzy teoretycznej Autora. Z łatwością nawiązuje do głównych koncepcji literatury światowej, znając jej rozwój jako dyscypliny. W kontekście dyskusji toczonych w Chinach i na świecie z rozwagą odwołuje się do koncepcji literatury światowej jako systemu krążenia i czytania, roli tłumaczeń. Świadom, perspektywy globalnej i postkolonialnych tendencji odsyła między innymi do Davida Damroscha i Pascala Casanovy A co istotniejsze , rozumiejąc różnice pomiędzy wizją Franco Morettiego i Gayatrii Spivak , wykorzystuje je do uwypuklenia różnic poglądów chińskich literaturoznawców w dyskusjach na temat komparatystyki. W tym miejscu warto jednak zwrócić uwagę na fakt, że Doktorant pomija jedno z ciekawszych narzędzi w badaniach komparatystycznych , jakim jest intertekstualność czy choćby bachtinowska dialogiczność literatury .

W pierwszym artykule **Multipolar community with a shared future: A review on world literature discourse in China** poświęconym omówieniu współczesnego chińskiego dyskursu na temat literatury światowej (z imponującym korpusem 120 publikacji z bazy CNKI oraz portalu chinawriter.com z XXI wieku) Autor dowodzi wspomnianej już tezy o „repozycjonowaniu” Chin w globalnym obiegu kulturowym. W tym celu analizuje trzy podstawowe nurty tej debaty : polemiczny – zawierający krytykę zachodniocentrycznych teorii i usiłujący zredefiniować pojęcie literatury światowej; ideologiczny - tłumaczący zjawiska literackie w duchu myśli marksistowskiej oraz polityczny - będący wdrożeniem myśli Xi Jinpinga w kreowaniu nowego literaturoznawstwa.

W artykule drugim **What is happening to the ‘Chinese school’ of comparative literature? Comparatist approach countered by World Literature discourse** Doktorant potwierdza swoje główne zainteresowanie – obecną debatą chińskiej szkoły literatury porównawczej. W tym celu przedstawia jej ewolucję oraz rekonstruuje jej ramy teoretyczne. Ważne miejsce przyznaje teorii wariacji Cao Shunqinga. Śledzi drogę od zdiagnozowanej „afazji” w chińskiej humanistyce, będącej skutkiem zależności od zachodnich paradygmatów, aż do polityki potwierdzania własnej podmiotowości, także w traktowaniu własnej komparatystyki.

Dalsze, tym razem drobiazgowo rozważania na temat nowych chińskich teorii literatury światowej. Autor podejmuje w trzecim artykule **Transcending Civilizations: On Chinese New Literary Theory Enriching World Literature Studies**. Jest on zdecydowanie bardziej zwarty i przejrzysty od poprzedniego. Piotr Machajek analizuje w nim trzy kluczowe, uznane w świecie i w Chinach rodzime koncepcje teoretyczne poświęcone literaturze światowej (*World Literature*). Są nimi badania elementów globalnych Chen Sihe, wspomniana teoria wariacji Cao Shunqinga oraz wizja poetyki światowej Wang Ninga. Jednocześnie Autor poza sumienną prezentacją ich poglądów szczerze korzysta z koncepcji krajobrazów idei (ang. *ideoscapes*) zaproponowanej przez Arjuna Appaduraia, dzięki której wykazuje pewną komplementarność trzech omawianych i jednocześnie całkiem odmiennych teorii. Ponownie dochodzi do wniosku, że dzisiejsi literaturoznawcy w Chinach odchodzą od naśladowania zachodniej myśli, proponując własne, oryginalne koncepcje na temat literatury światowej.

Dwa jedyne polskojęzyczne artykuły przedstawione do oceny powstały z myślą o polskiej debacie akademickiej i stanowią podsumowania badań Doktoranta. Zawartość merytoryczna pierwszego **Pojęcie literatury światowej w Chinach: Zarys historyczny oraz tendencje współczesne** doskonale oddaje sam tytuł. Poza analizą pojęcia oraz zarysu historyczno-literackiego w artykule pojawiają się ważne z punktu widzenia oceny wiedzy i erudycji Autora nawiązania do sinocentryzmu, dychotomii Chiny-Zachód (中西), „chińskiej władzy dyskursywnej” (话语权) oraz złożonej kwestii literatury sinofonicznej.

W drugim **Co po kompleksie noblowskim? Nowe kierunki w literaturze chińskiej w kontekście literatury światowej** Doktorant opisuje ewolucję postrzegania literatury chińskiej od powolnej rezygnacji z kanonicznej optyki do kształtowania różnorodności gatunkowej i kultury popularnej. Omawiając pokrótce najnowsze tendencje w literaturze

współczesnej po 2012 roku najwięcej miejsc poświęca literaturze internetowej i chińskiemu *science fiction* z Liu Cixin na czele . W obu artykułach Autor wykorzystuje społeczno – polityczną perspektywę , zwłaszcza słynną ideę „zмирzenia do świata” (走向世界 *zouxiang shijie*), aby wyjaśnić pozaliterackie przyczyny odchodzenia od modelu „otwarcia” , przyjętego w 1978 roku w ramach polityki „czterech modernizacji”.

Poczucie niedosytu po lekturze powyższego artykułu niwelują dwa teksty z grupy trzeciej, ostatnie , które poddaję w recenzji mojej ocenie. Pierwszy z nich : **Li Zehou's Ideas on Chinese Modernity Revisited: Possible Applications of Xi ti Zhong yong** to przykład dojrzałej i zarazem intelektualnie błyskotliwej publikacji . Została ona przygotowana we współpracy z Martyną Świątczak-Borowy, która wraz z Piotrem Machajkiem budują pomost między koncepcją Li Zehou i rozważaniami filozoficznymi Sungmoon Kima . W skrócie ten dosyć obszerny tekst stanowi studium przypadku , badającego koncepcje Li Zehou i mitorealizmu Yan Lianke, które – zdaniem Autorów – przełamują tradycyjny dwubiegunowy model Chiny-Zachód, podejmując próbę godzenia myśli chińskiej z zachodnią. Systematyczną prezentację trzech zasadniczych podmiotów analizy, podzielono w artykule na dwie części. Przedstawienie teorii Li Zehou w ujęciu historycznym stanowi wstęp do spekulacji dotyczących dwóch , odmiennych systemów , teorii rozumu publicznego Sungmoona Kima oraz teorię mitorealizmu literackiego Yan Lianke’a, którzy objaśniają i interpretują świat *vs* Chiny w duchu myśli Li Zehou . Użyty w artykule przez Machajka i Świątczak-Borowy termin *operationalize* (operacjonalizacja) traktuję jako rodzaj klucza , który otwiera drzwi do zrozumienia tego dosyć osobliwego połączenia między Li Zehou i jego koncepcją *Xi ti Zhong yong* (西体中用) a Sungmoon Kimem, który jest przede wszystkim teoretykiem politycznym zajmującym się konfucjanizmem demokratycznym oraz między mitorealizmem Yan Lianke . Cały wywód zadaje się służyć szerszej myśli. Otóż Świątczak-Borowy i Machajek postulują wykorzystanie tej zręcznej dychotomii oddzielającej *ti* – substancji od *yong* funkcji (któą posłużył się Li Zehou w swojej teorii odwracającej słynne *Zhong ti Xi yong*) do prowadzenia badań poszukujących odpowiedzi na temat charakteru chińskiej modernizacji, które jak wiadomo wymagają nie tylko wiedzy, ale i szczególnego instrumentarium. Reasumując, ekscentryczny pomysł , aby z koncepcji filozoficznej Li Zehou uczynić narzędzie metodologiczne i zarazem wehikuł interpretacyjny teorii politycznej („public reason Confucianism”) Sungmoon Kima i mitorealizmu wybitnego chińskiego pisarza współczesnego Yan Lianke na pewno zasługuje na prawdziwie wysoka ocenę .

Nieco inny w charakterze jest artykuł **Pessoptimist About China's Future: Scientific Progress and Social Harmony in *Hospital* by Han Song and *Nova* by Cao Fei**, w którym Piotr Machajek i Marcin Jacoby wykorzystują komparatystyczny model porównywania różnych tekstów kultury. Podobnie jak w zbiorowym **Two sides of the mirror: Contesting Social Orders with Chinese Art Heterotopias** Doktorant ujawnia swą fascynację konceptem heterotopii Michela Foucault. Tam były to heterotopie ambiwalencji (*heterotopia of ambiguity*) wprowadzone do analizy opowiadania „Stan transu” (出神狀態) autorstwa Chen Qiufana, tu użyte jako medium opisanie chińskiej rzeczywistości sublimowanej literacko w powieści "Szpital"(医院) Han Songa. Wybór Doktoranta nie jest przypadkowy, bowiem zarówno Chen Qiufan jak i Han Song są mistrzami tworzenia literackich heterotopii, które są jednocześnie przerażające i pociągające. Machajek i Jacoby stosują w artykule filtr pesymizmu, rozumianego jako ambiwalentne poczucie optymizmu do odczytania sztuki spekulatywnej w literaturze, jak i filmie Cao Fei'a „Nova” (新星) który analizuje Jacoby. Autorzy pokazują jak połączenie skrajnego pesymizmu z paradoksalnym optymizmem staje się efektywnym instrumentem interpretującym kontrnarracje dla utopijnych wizji rozwoju technologicznego w ChRL.

Jak już wspomniałam wcześniej zarówno znajomość stanu badan jak i biegłość metodologiczna Doktoranta nie budzą zastrzeżeń. Co więcej warto podkreślić, że Doktorant potrafi korzystać z nowoczesnych narzędzi np. deklaratywnie „jakościowej analizy dyskursu realizowanej za pomocą oprogramowania MAXQDA”. Natomiast niewiele można powiedzieć o strukturze pracy. Budowa każdego z artykułów została podporządkowana wymogom i treści danego projektu badawczego. Miejscami toku prezentacji bywa trochę chaotyczny, łamiąc symetrię i hierarchię wywodu, który czasami nie daje czytelnikowi przestrzeni do namysłu. Wynika to najczęściej z nagromadzenia, wręcz natłoku informacji, które powinny skłaniać piszącego do staranniejszej filtracji teorii, kontekstu i samych wypowiedzi krytycznoliterackich.

Pod względem warsztatowym, a przede wszystkim językowym całość oceniam pozytywnie. Choć nie potrafię kompetentnie zweryfikować urody języka angielskiego, jakim posługuje się Doktorant, to styl języka polskiego oceniam bardzo dobrze. Piotr Machajek pisze potocznie, miejscami z rozmachem i skłonnością do efektywnych uogólnień, którym trudno odmówić błyskotliwej inteligencji.

Pomijam kontrowersyjne stwierdzenia, które zazwyczaj pochodzą od omawianych, zachodnich badaczy oraz drobne nieścisłości i niezręczności, które zostały zatwierdzone po recenzjach w poszczególnych redakcjach. Dlatego skupię się na ogólnych uwagach.

Przy okazji recenzji przedstawionych artykułów rodzi się szersza refleksja związana z tytułem dysertacji. Przyznaję, że stwierdzenie: „świat w Chinach i Chiny w świecie”, użyte w tytule dysertacji należy do moich ulubionych ponieważ w sposób lapidarny wyjaśnia charakter złożonego procesu modernizacyjnego i postmodernizacyjnego, jaki dokonał się w Chinach w XX i XXI wieku, zwłaszcza jeśli analizuje się formatywny Ruch Nowej Kultury. I jak się okazuje ta krótka fraza obrazująca budowlę wspartą na czterech fundamentach: Chiny, świat, tradycja, nowoczesność, ze wszystkimi możliwymi implikacjami jest nadal aktualna, o czym świadczą niektóre wnioski zawarte w tekstach Doktoranta. Być może wybór XXI wieku pozbawił Go możliwości odkrywania bardziej odległych wpływów, synchronii i zależności opisywanych zjawisk, których mi brakuje w tekstach. I jednocześnie daje asumpt do być może nieuprawnionego podejrzenia, że mgr Machajek słabo zna cały XX wiek, który wciąż pozostaje kluczowy do rozumienia XXI wiecznych Chin. Świadczą o tym zdawkowe odwołania do tekstu Thomasa Starkey'ego z 2021 roku¹, nie mówiąc o historycznych uwarunkowaniach samej literatury i zjawisk z nią powiązanych. Widać to w dosyć ograniczonym kontekstualizowaniu zjawisk literackich we wszystkich jego przejawach, genologii, komparatyście oraz interpretacjach, itd. Wprawdzie Doktorant zastrzega, że zarys bywa pobieżny lub „analiza wykracza poza domenę tradycyjnie pojmowanej sinologii”, to jednak wrażenie braku pogłębionej wiedzy na temat chińskiej literatury i jej wielowymiarowych kontekstów poprzedzających ostatnich dwie-trzy dekady jest widoczny. Za to te lata zna On świetnie, swobodnie posługując się wiedzą, argumentami i wnioskowaniem. W mojej ocenie horyzonty badawcze Piotra Machajka sięgają głównie XXI w. i to miejscami wybiórczo. Jako dowód podam tylko kilka przykładów:

- Pomimo pochwalnej uwagi, zbyt zdawkowo potraktował teorię Yan Lianke na temat literatury światowej i chińskiej sformułowane w jego książce „Faxian xiaoshuo „ (

¹ Znacznie więcej rozważań na ten temat można znaleźć w rozprawie doktorskiej Thomasa Starkey'ego „Kartografia międzyperyferyjna. Transfery literackie i rola centrum w zapośredniczonych tłumaczeniach małych form prozatorskich Henryka Sienkiewicza autorstwa Zhou Zuorena i Lu Xuna”, 2023

发现小说) z 2011 (artykuł 1, artykuł 5).

- Wyjątkowo złożoną dyskusję wokół literackiego Nobla dla Mo Yana kwituje wymienieniem przyczyny sprzeciwu Salmana Rushdiego , co tworzy fałszywy obraz całego sporu (artykuł 6)
- Wymieniając dwie powieści Gao Xingjiana w kontekście Nagrody Nobla z 2012 roku, wypadałoby przytoczyć w przypisach polski przekład „Góry duszy” (灵山) . Biorąc pod uwagę zasady warsztatu naukowego, w polskojęzycznych artykułach należy podawać istniejące przekłady przywoływanych pisarzy (artykuł 5, 6)
- Pisząc „ (...) Przed noblowskim wyróżnieniem dla Mo Yana, skupiano się przede wszystkim na eksponowaniu tak zwanej „czystej literatury” (纯文学)”, Piotr Machajek mija się z prawdą, ponieważ w tamtym czasie dyskutowano o całej Literaturze Nowego Okresu (新时期文学). Poza tym kolejne zdania akapitu powołujące się na „Deleuze and Chinese" pure Literature” Xu Jiana są kontrowersyjne. Przypisują, bowiem atrybuty „literatury awangardowej” (先锋文学) wyłącznie ”czystej literaturze” (nota bene w nazewnictwie często stosowanej wymiennie) (artykułu 6).

Moim zdaniem źródłem takich braków jest zbytne poleganie na opiniach i wnioskach zagranicznych badaczy. Z jednej strony to wielka zaleta, drugiej jednak pułapka, która ujawnia unikanie głębszej refleksji i komentarza sięgającego do historycznej wiedzy. Z pewnością jednak wskazuje na bardzo ograniczoną znajomość polskiej, sinologicznej literatury naukowej, by tylko wspomnieć książki i artykuły Z.Jakubów, K. Sarek, J. Krenz ...czy moje. Oczywiście w artykułach angielskojęzycznych taka wiedza, zwłaszcza zaznaczona w bibliografii nie jest konieczna, ale dla polskiej humanistyki na pewno cenna. W takich razach ubolewam (rozumiejąc powody) , że polscy sinologowie coraz rzadziej ujawniają swoje talenty naukowe w języku polskim .

Podsumowując : z lektury publikacji naukowych mgr P. Machajka wyłania się obraz młodego badacza, który świetnie opanował warsztat poszukiwania szerszych znaczeń, przemian, transferów i rozumienia zjawisk wykraczających poza literackie konotacje .

Temperament intelektualny Doktoranta wyraźnie oscyluje wokół paradygmatów, metodologii i porządku teoretycznego.

Biorąc pod uwagę wszystkie przedstawione tu oceny, stwierdzam, że rozprawa doktorska magistra Piotra Machajka stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego oraz dowodzi umiejętności Autora w zakresie prowadzenia samodzielnych badań literaturoznawczych. Praca spełnia warunki określone w art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W związku z tym przedkładam Wysokiej Radzie Naukowej INH SWPS wniosek o dopuszczenie kandydata do dalszych etapów postępowania w przewodzie doktorskim.

Warszawa, 20 maja 2026